

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Parinoush Saniee, *Pedar-e aan digari*

PEDAR-E AAN DIGARI

Copyright © PARINOUSH SANIEE 2004

All rights reserved

© 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © by Julien Harneis

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SANIEE, PARINOUSH

Tatăl celuiilalt copil / Parinoush Saniee; trad. din lb. persană de Cristina Ciovárnache. – Iași: Polirom, 2013

ISBN print: 978-973-46-3886-4

ISBN ePub: 978-973-46-4014-0

ISBN PDF: 978-973-46-4015-7

I. Ciovárnache, Cristina (trad.)

821.222.1-31 = 135.1

Printed in ROMANIA

Parinoush Saniee

Tatăl celuiilalt copil

Traducere din limba persană
de Cristina Ciovârname

POLIROM
2013

Cât de tare mă înfuria mama... „Tatăl tău“ în sus, „tatăl tău“ în jos.

— Ce prostuță e mama! spunea Asi. El nu e tatăl nostru, e tatăl lui Arash. Mama știe să vorbească și înțelege mereu ce vrem, cum de nu pricepe ceva atât de simplu? Ea chiar nu știe că toți copiii buni, sănătoși, frumoși și deștepți sunt ai taților, pe când copiii proști, urâți, bolnavi și muți sunt ai mamelor? Dacă ar fi doar un pic mai atentă și ar asculta ce spune tatăl lui Arash, și-ar da seama... Dar ea e mereu cu gândul în altă parte. E mâhnită din cauza noastră, dar nu bagă de seamă că tatăl lui Arash îl strigă „fiul meu“ și se mândrește la toată lumea cu băiatul lui. Când se uită la el, zâmbește, nu mai poate de drag. La noi nu-i place deloc să se uite. Nu-i place nici să ne arate altora. Spune mereu „Nevastă, vino și ia-ți copilul de aici!“. Adică „Asta e copilul tău, nu al meu“. Cum de nu pricepe mama toate astea? Nouă oricum nu ne pasă. Pentru noi, mama e de-ajuns.

Nu știu prea bine când și unde s-a rupt legătura mea cu tatăl. Cea mai veche amintire e din ziua când au adus-o pe Shadi acasă. El a luat-o fericit în brațe. Îi străluceau ochii. Pe vremea aceea eram obișnuit să îi sar în întâmpinare ori de câte ori se întorcea acasă. Mă duceam la ușă și-mi ridicam mâinile ca să mă ia în brațe. Când eram la pieptul lui – locul cel mai înalt și mai frumos de unde se putea privi lumea – îmi spunea să îl sărut, iar eu îl ascultam cu bucurie. Pe atunci tatăl încă

spera că eu o să vorbesc și nu știa că sunt înapoiat. Dar în acea zi nu m-a mai luat în brațe, oricât am ridicat mâinile și m-am învârtit în jurul lui. Nici măcar nu m-a văzut. În cele din urmă a pus-o pe Shadi pe pat, cu un sărut. Am vrut să fac și eu la fel, doar-doar se va uita și la mine. Dar m-a dat la o parte, iar eu am rămas deznădăjduit lângă el. Shadi a început să plângă și tatăl a sărit imediat de la locul lui, strigând-o pe mama. În toată agitația, chiar m-a călcat pe picior cu picioarele lui mari. M-a străpuns o durere grozavă și am țipat, dar el plecase deja să aducă sticla de lapte pentru Shadi. Când s-a întors, doar m-a privit scurt și m-a întrebat:

— Ce-ai pățit, de ce țipi fără rost?

Nici măcar nu observase că m-a călcat. A doua zi, mama s-a mirat:

— De ce i s-a învinețit copilului piciorul?

— De unde să știu eu? a răspuns tatăl, care își luase liber câteva zile ca s-o ajute pe mama. S-o fi lovit de ceva.

Indiferența lui din zilele acelea grele mi-a dat de înțeles că nu mai am un loc în inima lui. Nu m-am mai învârtit pe lângă el, mai ales că mi-era teamă să nu mă calce din nou. S-a mai întâmplat de câteva ori să vină acasă și să uite să mă ia în brațe, fără să-mi vadă mâinile întinse rugător. M-am așezat lângă oglinda mare de pe ușa dulapului și m-am uitat la mine așa cum eram, slab și pipernicit. Am hotărât atunci să nu mă mai bucur niciodată de venirea lui, să nu-i mai ies în întâmpinare și să nu-l mai sărut.

Cu cât întârziam eu să vorbesc, tatăl se îndepărta mai mult de mine, ca și cum l-aș fi jignit în mândria și bărbăția lui și i-aș fi pus sub semnul întrebării părerea că e un om desăvârșit. Se uita nedumerit la mine și nu înțelegea de ce îi dăduse Dumnezeu un asemenea copil. Nu mai vorbea cu mine. Probabil, în logica lui, un om întreg la minte n-are de ce vorbi cu cineva care nu poate să-i răspundă.

Nu vreau să spun că făcea toate astea intenționat, dar în adâncul lui era rănit și rușinat de existența mea; și eu, așa mic cum eram, simțeam foarte limpede totul.

Îmi aduc foarte bine aminte prima dată când m-au dus la un medic specialist pentru că nu vorbeam. Am ajuns într-o încăpere întunecată, unde toate erau maro. Pe perete atârna un desen care-mi dădea fiori, semăna cu un fluture pictat de un idiot. Shadi avea un an și jumătate și deja spunea o sumedenie de lucruri. Fiecare cuvânt copilăresc al ei era pentru mine ca o palmă zdravănă. Ori de câte ori spunea câte ceva, cei din jur se uitau strâmb la mine și mă întrebau:

— Tu de ce nu vorbești? Ea e mult mai mică decât tine și vorbește.

Treptat, simplul gând de a vorbi ajunsese să nu-mi mai dea pace. Ori de câte ori trebuia să rostesc ceva, inima începea să-mi bată nebunește. Urechile începeau să-mi țiuie și cuvintele celor din jur deveneau șterse și de neînțeles.

În ziua aceea, tatăl i-a spus doctorului:

— Domnule doctor, are aproape patru ani și încă nu vorbește. Sora lui de un an și jumătate ciripește mereu și poate spune orice.

Fără să vrea, mama a adăugat „să nu-i fie de deochi“ și a ciocănit de câteva ori cu degetul în masa din fața ei.

— Doctorul lui zice că nu e nimic, a continuat tatăl. Că se va porni el singur, încet-încet. Dar eu cred că e deja foarte târziu, poate ar trebui să ne gândim la altceva.

— În afară de faptul că nu vorbește, mai are alte probleme?

— Da, domnule doctor, a răspuns mama. De ceva vreme face pe el, deși nu s-a mai întâmplat de mult.

M-am holbat atunci la mama. Nu-mi venea să cred că poate să mă facă de răs cu atâta ușurință în fața străinilor! Mai ales că nu se întâmplase decât de două ori și, pe deasupra, fusese chiar vina ei, pentru că nu era atentă la mine și a întârziat, iar eu nu m-am mai putut ține.

— De obicei, copiii fac asta ca să atragă atenția. Vă ocupați suficient de el, îi arătați că îl iubiți?

— Noi facem pentru el tot ce ne stă în puteri, a spus tatăl. Dar mi se pare că și aici copilul ăsta are probleme. E foarte pasiv și rece, de parcă nici n-ar avea sentimente. Cred că dacă aș lipsi un an, tot nu s-ar bucura când m-aș întoarce. Când îl iau în brațe, nu știe cum să facă să fugă. Nu lasă pe nimeni să-l sărute, nu răspunde în nici un fel la gesturile de tandrețe. Îi cumpăr jucării, dar nu se înveselește nici măcar o clipă, nici măcar nu se uită la ele.

— Nu, nu e așa! a sărit mama. Când ești plecat, se joacă cu ele. Doar la început nu le bagă în seamă, de parcă nu ar înțelege ceea ce e nou. Uneori mă gândesc că face așa ca să ne sfideze.

— Să ne sfideze? s-a mirat tatăl. Un copil așa de mic... ce știe el!

— Dar fizic are vreo problemă? a întrebat doctorul.

— Nu, nu cred, a răspuns mama. Cu mersul a întârziat puțin... Shadi, să nu-i fie de deochi, a început să meargă cu două săptămâni înainte să împlinească un an, dar el avea un an și trei luni când a pornit-o. Despre auz, nu știu. Doctorul i-a examinat urechile și a zis că n-are nici o problemă. Când vorbești cu el, înțelege. Doar uneori, când se uită la desene animate sau se joacă, nu-mi răspunde oricât l-aș striga, de parcă n-ar auzi. Și felul în care se joacă e foarte ciudat. Se învârte ore întregi în jurul havuzului, cu ochii la cer, apoi se oprește dintr-odată; stă un pic și pornește iar... ca nebunii! Mă doare gura de cât îi spun să stea locului, dar parcă nici nu mă aude.

Doctorul s-a apropiat și a spus:

— Așezați-l pe pat.

Nu-mi plăceau doctorii. Nu știai la ce să te aștepti de la ei. Uneori îți dădeau ciocolată, alteori, fără de veste, îți înfigeau câte un ac în corp. Parcă aveau o boală. Apoi ziceau că nu te

doare. Cuvintele astea mă deranjau mai tare decât acul. Mi-aș fi dorit să le înfig și eu un ac în corp, așa, să vedem dacă doare sau nu. Măcar doctorul meu avea părul alb și frumos, era bun și prietenos. Doctorul de-acum, cu mustățile lui mari și negre, cu corpul lui greoi, mă ducea cu gândul la niște personaje rele din desene animate. Nu știa să se facă plăcut. Mai ales că vorbea de față cu mine de toate defectele mele și îi îndemna pe părinți să mă compare cu Shadi, arătându-le astfel și mai clar lipsurile mele și superioritatea lui Shadi.

Tatăl m-a ridicat de jos. Dar mie nu-mi plăcea deloc să stau pe patul de consultații, așa că mi-am ținut picioarele țepene, să nu mă poată așeza. Uitându-se la mine muștrător, tatăl m-a așezat cu forța, apoi i-a spus doctorului:

— Uitați-vă și dumneavoastră! E de neînțeles ce-l apucă. Se încăpățânează, așa, din senin.

Doctorul nu a răspuns și a început să-mi examineze urechile, gâtul, inima, burta. Stetoscopul era rece. M-a trecut un fior și m-am chircit.

— Cuminte, copile, cuminte!

A ridicat stetoscopul, apoi și-a apropiat capul de fața mea și m-a întrebat:

— Mă auzi, nu?

Mustățile lui stufoase și negre aveau două smocuri albe, chiar sub nări.

— Ia uite, zici că-i curge nasul! a spus Babi.

M-a pufnit râsul. Doctorul a murmurat ceva pentru sine. Eu nu-mi puteam lua ochii de la mustățile lui, care se mișcau foarte caraghios în sus și-n jos. Încet-încet am ajuns să cred că poate n-are smocuri de păr alb, ci chiar îi curg mucșori, atârnându-i în mustăți. M-am întors cu spatele. Doctorul m-a strigat, mi-a întors fața spre el și a spus:

— Hai, dragă băiete, uită-te la mine.

Mi-am întors fără nici o tragere de inimă fața spre el.

— Ah, de ce nu merge să se șteargă la nas? a întrebat Babi.

Mi s-a făcut rău.

— Hai, băiete!

Mi-am întors din nou capul.

— Bate din palme, uite-așa! a spus el și și-a lovit palmele strașnic. Bate din palme, hai!

L-am privit acru.

— Ce prost, ne pune să batem din palme! a spus Babi. Păi ce, suntem Shadi?

Acum chiar că mă jignise. Mi-am încrucișat hotărât brațele și mi-am întors capul. Doctorul s-a enervat. Din camera de așteptare se auzeau plânsetele a doi copii care se certau. Asistentă și-a băgat capul pe ușa cabinetului și a spus:

— Domnule doctor, e nebunie în sala de așteptare. S-au adunat mulți pacienți... Să fiți atent la programări!

Doctorul i-a făcut semn cu mâna asistentei să plece și s-a întors spre mine. Mi-a întors fața spre el și mi-a spus poruncitor:

— Bun, dragă copile, ai înțeles ce vreau de la tine? Bate din palme! Bate din palme!

Mi-am întors fața de la el și mi-am apăsat tot mai mult mâinile încleștate pe piept.

Doctorul era în mod clar furios. Mi-a descleștat cu ușurință brațele încrucișate. Mă înroșisem de cât mă chinuisem să-mi țin brațele încrucișate și de supărarea pe care mi-o pricinuiseră această agresiune, încheiată cu succes, asupra voinței mele. Trebuia să mă apăr. M-am aplecat spre mâinile lui, care le țineau strâns pe ale mele, și l-am mușcat cu dinții mei mici și ascuțiți. Doctorul a gemut și mi-a dat drumul. Voiam să fug, dar patul era foarte înalt. Am sărit, cu toate acestea, jos și am zbughit-o în cealaltă încăpere. Părinții mă priveau înmărmuriți. Tatăl s-a ridicat și a venit după mine, dar doctorul a spus:

— Lăsați-l, nu contează. Faptul că nu vorbește nu e singura lui problemă. După părerea mea, e deficient mintal. Trebuie să îi facem niște teste, dar sunt destul de costisitoare. Întrebați-o pe asistentă. Când v-ați hotărât, sunați să faceți o programare.